

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **V.B.**, zastoupen JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I)** Ing. M. Z., **II)** Ing. M. Z., MBA, **III)** Mgr. Ing. J. P., **IV)** Ing. L. T., **V)** JUDr. S. H., **VI)** Bc. J. J., **VII)** Ing. S. D., **VIII)** Ing. F. K., **IX)** Mgr. Ing. J. Š., **X)** RNDr. Z. K., **XI)** Ing. J. K. **XII)** Ing. Z. Š., **XIII)** Ing. J. F., **XIV)** Ing. K. M., **XV)** Ing. P. S., **XVI)** Ing. P. L., **XVII)** Ing. I. J., **XVIII)** Ing. Š. H., **XIX)** Mgr. R. S., **XX)** Ing. M. Š., zastoupených prof. JUDr. Alešem Gerlochem, CSc., advokátem, se sídlem Botičská 1936/4, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 10. 2019, č. j. 15 A 42/2017 – 70,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 10. 2019, č. j. 15 A 42/2017 - 70, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 30. 12. 2016, č. j. 80/KH/2014, JID 193494/2016/KUUK, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 24 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobce se žádostí doručenou žalovanému dne 27. 10. 2014 domáhal s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), a na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010 – 79, a ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, publ. pod č. 3155/2015 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), sdělení informací o tom, jaký plat a jaké odměny pobírali v letech 2010 až 2014 vedoucí jednotlivých odborů Krajského úřadu Ústeckého kraje, poradci hejtmána, náměstků a radních Ústeckého kraje a ředitel uvedeného krajského úřadu, přičemž požadoval rozepsání informací ve formátu: jméno – funkce – plat – odměny – zdůvodnění mimořádné odměny.

[2] Žalovaný uvedenou žádost žalobce o informace odmítl rozhodnutím ze dne 11. 11. 2014, č. j. 80/KH/2014, JID 153120/2014/KUUK, které však bylo k odvolání žalobce následně zrušeno Ministerstvem vnitra jakožto odvolacím správním orgánem a věc byla vrácena žalovanému k novému projednání. Žalovaný následně opakovaně odmítal požadované informace poskytnout, přičemž jeho rozhodnutí byla vždy rušena nadřízeným správním orgánem. K odmítnutí poskytnutí informací ze strany žalovaného a následnému zrušení a vrácení věci k novému projednání ze strany Ministerstva vnitra došlo celkem dvanáctkrát, přičemž právě dvanácté odmítavé rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 6. 12. 2016, č. j. MV-159669-70/ODK-2014.

[3] Žalovaný následně vydal rozhodnutí ze dne 30. 12. 2016, č. j. 80/KH/2014, JID 193494/2016/KUUK, kterým žádost o informace opět odmítl. Zdůraznil, že při rozhodování o poskytnutí či neposkytnutí informací o platech a odměnách zaměstnanců povinného subjektu je třeba provést test proporcionality, neboť žalovaný je na jedné straně povinným subjektem ve smyslu InfZ, na druhé straně je však správcem osobních údajů ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), přičemž nezískal souhlas subjektů žalobcem požadovaných údajů s jejich poskytnutím. Žalovaný vyloučil možnost poskytnutí požadovaných informací na základě § 8a či § 8b InfZ, vyjádřil přitom nesouhlas s výkladem § 8b InfZ provedeným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010 – 79.

[4] V rámci testu proporcionality, v němž poměřoval právo na informace svědčící žalobci a právo na ochranu soukromí, resp. osobních údajů dotčených osob, dospěl žalovaný k závěru, že v posuzovaném případě nesvědčí pro poskytnutí informací ani jedno ze tří kritérií testu. Pokud jde o kritérium vhodnosti, uvedl žalovaný s odkazem na již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010 – 79, že neexistuje ústavně zaručené právo na informace o příjmech jednotlivců, nýbrž pouze na informace o činnosti orgánů veřejné moci. Poskytnutí požadovaných informací tedy není vhodným prostředkem pro naplnění sledovaného cíle, který spočívá v kontrole výkonu veřejné správy. Ke kritériu potřebnosti žalovaný uvedl, že kontrola výkonu veřejné správy je v oblasti poskytování finančního plnění žalovaným zajišťována jinými prostředky než kontrolou ze strany veřejnosti prostřednictvím žádostí o informace podaných na základě InfZ, děje se tak prostřednictvím Ministerstva financí nebo pověřeného orgánu finanční správy na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a

pokračování

dobrovolných svazků obcí. Kromě uvedeného vykonává kontrolu na úseku platů inspekce práce. Podle žalovaného je z řízení zřejmé, že cílem žalobce není získat přehled o činnosti žalovaného, nýbrž otestovat jeho postup, nejde tedy o legitimní využití práva na informace, nýbrž o shromažďování informací pro pouhou zálibu žalobce. Při porovnání závažnosti obou posuzovaných práv žalovaný zdůraznil široký prostor, který je v právní úpravě věnován ochraně osobních údajů, a výši sankcí stanovených zákonem o ochraně osobních údajů. Uvedl, že právo na ochranu osobních údajů je dle Listiny základních práv a svobod základním lidským právem, kdežto právo na informace se řadí k právům politickým. Informace o příjmech nejsou zcela utajené, naopak jsou určovány na základě každému přístupných právních předpisů, není tedy žádný důvod pro prolomení práva na ochranu soukromí. Žalovaný následně znovu rozsáhle polemizoval se závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010 – 79, přičemž uvedl, že vzhledem k pochybám o zákonnosti a věcné správnosti uvedeného rozsudku z něj při posouzení věci nemohl vycházet. Poznamenal, že se k věci dosud nevyjádřil Ústavní soud, jehož nálezy jsou na rozdíl od judikatury Nejvyššího správního soudu obecně závazné.

[5] Za další samostatný důvod odmítnutí žádosti označil žalovaný své přesvědčení, že se jednalo o zneužití práva na informace, neboť žalobce již v minulosti zveřejnil ve svém článku konkrétní informaci o platu bývalého ředitele celní správy. Žalovaný upozornil, že osoby zúčastněné na řízení se proti poskytnutí požadovaných informací o jejich platech bránily dvěma žalobami ve správním soudnictví, přičemž o jedné z nich dosud nebylo v té době rozhodnuto (pozn. NSS: žalobu osob zúčastněných na nynějším řízení na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, již se uvedené osoby domáhaly, aby se žalovaný zdržel nezákonného zásahu spočívajícího v poskytnutí požadovaných informací nynějšímu žalobci, Krajský soud v Ústí nad Labem nejprve rozsudkem ze 20. 5. 2015, č. j. 15 A 22/2015 – 91, zamítl, následně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 As 93/2015 – 134, uvedený rozsudek krajského soudu zrušil a žalobu odmítl; usnesením ze dne 15. 6. 2015, č. j. 15 A 51/2015 – 63, krajský soud odmítl žalobu osob zúčastněných na řízení proti třetímu z výše uvedených zrušovacích rozhodnutí Ministerstva vnitra v této věci; rozsudkem ze dne 29. 10. 2015, č. j. 9 As 154/2015 – 49, Nejvyšší správní soud uvedené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, následně, po vydání nyní posuzovaného rozhodnutí žalovaného, krajský soud usnesením ze dne 30. 1. 2017, č. j. 15 A 51/2015 – 146, řízení o této žalobě zastavil pro nezaplacení soudních poplatků). Žalovaný navrhl v květnu 2015, aby odvolací správní orgán s ohledem na podanou správní žalobu přerušil řízení, to však odvolací správní orgán neučinil. Žalovaný měl za to, že pokud by postupoval v souladu s názorem odvolacího správního orgánu, fakticky by tím znemožnil osobám zúčastněným na řízení realizaci jejich práva na soudní ochranu.

[6] Uvedené rozhodnutí žalovaného žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 3 As 278/2015 – 44, publ. pod č. 3517/2017 Sb. NSS, napadl žalobou, v níž požadoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a uložil mu povinnost poskytnout žalobci požadované informace. Krajský soud dospěl s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017 – 35, publ. pod č. 3834/2019 Sb. NSS, k závěru, že žaloba je přípustná, ačkoliv směřuje proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť byla podána proti rozhodnutí žalovaného jako povinného subjektu poté, co mu věc byla

opakovaně vrácena nadřízeným správním orgánem. Žaloba však nebyla shledána důvodnou.

[7] Krajský soud konstatoval, že v důsledku nálezů Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, a ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16, došlo ke změně náhledu na problematiku poskytování informací o platech a odměnách úředních osob. Ústavní soud ve zmíněných nálezech mimo jiné uvedl, že povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou kumulativně splněny následující podmínky: a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, b) informace samotná se týká veřejného zájmu, c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“ a d) informace existuje a je dostupná. Krajský soud se tedy zabýval tím, zda žalovaný provedl test ve smyslu uvedených nálezů Ústavního soudu. Dospěl při tom k závěru, že ač byly oba nálezy Ústavního soudu vydány až po napadeném rozhodnutí žalovaného, žalovaný test proporcionality předvídatě velice zevrubně provedl, a to v návaznosti na starší judikaturu Ústavního soudu, z níž citované nálezy podle názoru krajského soudu vycházejí.

[8] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, podle něhož bylo na základě výsledku testu proporcionality na místě žádost žalobce odmítnout, neboť nebyly splněny tři ze čtyř jeho podmínek. Žalobce v žádosti uvedl, že jejím účelem je ověřit, nakolik jsou povinné subjekty ochotny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ze žádosti nevyplývalo a žalobce ani netvrdil, že účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu. Žalobce v žádosti neuváděl, jakého veřejného zájmu by se měly požadované informace týkat. Samotné informace o platových poměrech zaměstnanců žalovaného se přímo netýkají zájmu žalobce testovat činnost žalovaného. Žalobce ve své žádosti ani nedeklaroval, že na základě této žádosti plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či společenského hlídacího psa. Krajský soud připustil, že žalobce byl i v době podání žádosti novinář, nicméně z žádosti nevyplývalo, že by informace požadoval pro účely své profese, aby vyvolal diskusi o věcech veřejného zájmu. Žalobce žádost podal jako soukromá osoba bez jakéhokoliv poukazu na svoji profesi s tím, že vyžadování informací je vlastně jen testováním činnosti žalovaného. Krajský soud uzavřel, že s ohledem na citlivost požadovaných informací nelze akceptovat jejich poskytnutí za účelem prostého testování činnosti žalovaného bez ambice přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu. Nelze totiž zapomínat, že pokud dojde k poskytnutí informací v režimu InfZ, musí povinný subjekt dle § 5 odst. 3 InfZ zveřejnit poskytnuté informace rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítá, že nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, je třeba vykládat v souladu s rozsudkem velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 8. 11. 2016, *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, stížnost č. 18030/11 (dále jen „rozsudek Magyar Helsinki Bizottság“), tedy ve prospěch žadatelů o informace, nikoliv naopak.

pokračování

[10] Stěžovatel má za to, že kritéria stanovená uvedeným nálezem Ústavního soudu splnil. Od počátku deklaroval úsilí přispět k diskusi ve veřejném zájmu – zdůrazňuje, že je novinář a odkazuje na kodexy zaměstnavatelů, pro něž pracoval v době podání žádosti (mediální dům Economia) a v době podání kasační stížnosti (Seznam.cz). Pokud jde o povahu samotných požadovaných informací, uvádí stěžovatel s odkazem na zmiňovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, že informace o platových poměrech vedoucích zaměstnanců v řídicích pozicích se veřejného zájmu týkají vždy. Stěžovatel plní roli společenského hlídače psa – uváděl, že je novinář a informace žádá v souvislosti s výkonem své profese. Žalovaný postavení stěžovatele v průběhu řízení nerozporoval, naopak do správního spisu založil jeho články na dané téma a vyjádřil obavu, že stěžovatel požadované informace zveřejní. Stěžovatel tedy shrnul, že ačkoliv InfZ neukládá a neukládá žadateli povinnost uvést, k jakému účelu informace využije, přičemž tento požadavek dovodil až zmiňovaný náleze Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, stěžovatel požadavkům uvedeného nálezu dostal. Nad rámec svých povinností uvedl, že se jedná o srovnávací test jednotlivých krajů – politická reprezentace krajů není při stanovení odměn omezena žádným právním předpisem, jediným způsobem, jak zjistit, zda plat v daném kraji není neadekvátně vysoký, tedy je vyžádat si informace ze všech krajů a vzájemně je porovnat. Stěžovatel současně sledoval i sekundární účel, tedy zjistit, nakolik kraje respektují judikaturu správních soudů v otázce poskytování informací o platech a odměnách.

[11] Dle stěžovatele nedává smysl, aby jeho žaloba byla zamítnuta na základě toho, že stěžovatel nesplnil již v prvotní žádosti kritéria zformulovaná tři roky po jejím podání. Správní řízení není vázáno koncentrační zásadou; v jeho průběhu přitom vyšlo dostatečně jasně najevo, že stěžovatel je novinář, o informace žádá za účelem napsání článku a chce vést diskusi o platech vedoucích úředníků krajských úřadů, přičemž chce srovnat, nakolik jednotlivé kraje respektují judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s názorem stěžovatele, podle něhož je s ohledem na závěry rozsudku velkého senátu ESLP *Magyar Helsinki Bizottság* na místě informace spíše poskytnout než neposkytnout. Uvedené je v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, který neříká, že je třeba informace spíše poskytnout, nýbrž akcentuje zajištění spravedlivé rovnováhy při posuzování, které ústavní právo při vyřízení žádosti o informace upřednostnit. Z rozsudku velkého senátu ESLP ani nálezu Ústavního soudu nelze dovozovat, že žadatel o informace má privilegované postavení – to by popíralo princip rovnosti ústavních práv a smysl testu proporcionality, jehož prostřednictvím má být principiálně zaručeno dodržení spravedlivé rovnováhy mezi dotčenými právy.

[13] Krajský soud podle žalovaného nevytýkal stěžovateli jako pochybení, že v žádosti o poskytnutí informace netvrdil, že účelem vyžádaných informací je přispět k diskusi o věci veřejného zájmu, a že nedostatečně specifikoval účel poskytnutí informací. Pokud stěžovatel požadoval poskytnutí informací o platech a odměnách, aby se dozvěděl, zda povinný subjekt bude respektovat judikaturu soudů, pak takový požadavek představoval zneužití práva na informace, neboť žádost byla žadatelem podána vědomě a záměrně v rozporu se smyslem požadovaných informací. Stěžovatel nadužil právo na informace k cíli, který nijak nesouvisel s informacemi o platech a odměnách jako takových. Žalovaný podotkl, že tyto skutečnosti uvedl v žalobou napadeném rozhodnutí v rámci testu

proporcionality při hodnocení kritéria potřeby. Krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl, že stěžovatel měl deklarovat, že plní úkoly dozoru veřejnosti, resp. roli tzv. společenského hlídače psa. Pouze konstatoval, že z žádosti (respektive podání žadatele datovaného dnem 12. 1. 2015 nazvaného „Žádost o informace podle zákona 106/99“, které bylo svým obsahem odvoláním) neplynuly, vyjma účelu, pro který byly informace požadovány, žádné skutečnosti ohledně toho, zda stěžovatel jako žadatel o informace požaduje informace o platu a odměnách za účelem přispět jimi k diskusi o věcech veřejného zájmu, a ani žádné skutečnosti ohledně postavení stěžovatele jako tzv. společenského hlídače psa; krajský soud postupoval ve věci obdobně jako Ústavní soud ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (viz bod 133 uvedeného nálezu).

[14] Žalovaný dále uvedl, že pokud byl stěžovatel novinář (ač žádost jako novinář nepodal), neznamená to samo o sobě, že požadovanými informacemi hodlal přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu týkajících se odměňování, naopak vyšlo najevo, že chtěl vést diskusi o tom, zda povinné subjekty respektují judikaturu soudů. Stěžovatel ve svém podání ze dne 12. 1. 2015 uvedl: „*Předně zdůrazňuji, že nelze předjímat, jak s informacemi od Ústeckého kraje naložím (budou-li mi vůbec kdy poskytnuty).*“ Stěžovatel tedy nevěděl, zda informacemi o platech a odměnách přispěje k diskusi o věcech veřejného zájmu týkajících se odměňování, není tedy pravdou, že jednoznačně od počátku uváděl, že informace o platech a odměnách užije jako novinář. K argumentaci stěžovatele rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, žalovaný uvedl, že se jedná o judikaturu překonanou nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Premisa, že je vždy bez dalšího dán veřejný zájem na získání informace o mzdách či platech určité osoby, tedy nemůže obstát. Žalovaný má s odkazem na již citovanou pasáž podání stěžovatele ze dne 12. 1. 2015 za to, že stěžovatel nezastával v posuzovaném případě roli společenského hlídače psa.

[15] Žalovaný vycházel z toho, že stěžovatel podal žádost jako soukromá osoba, protože o opaku se stěžovatel v průběhu vyřizování věci nikdy nezmínil. Pokud se žalovaný ve svém rozhodnutí zabýval, jak poukazuje stěžovatel, otázkou zneužití práva na informace formou zveřejnění informací v novinách, pak tak činil na základě skutečnosti, že stěžovatel v jiném případě zveřejnil informace o platu, aniž by k tomu měl souhlas dotčeného subjektu údajů. S uvedeným žalovaný pracoval jako se samostatným důvodem pro odmítnutí žádosti o informace, v jehož rámci hodnotil otázky plynoucí z hypotetické hrozby zveřejnění informací stěžovatelem.

[16] K argumentaci stěžovatele ohledně důvodů podání žádosti žalovaný uvedl, že v původní žádosti stěžovatel žádné důvody nespécifikoval, v podání ze dne 12. 1. 2015 pak uvedl, že se jedná o test, nakolik jsou povinné subjekty ochotny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu. Není tedy pravdou, že šlo primárně o diskusi o platech vedoucích úředníků krajských úřadů, přičemž sekundárně byl sledován účel, nakolik kraje respektují judikaturu soudů.

[17] K argumentaci stěžovatele, podle něhož nedává smysl, aby jeho věc byla posuzována podle kritérií formulovaných tři roky po podání žádosti, žalovaný uvedl, že na rozdíl od jiných soudy řešených žalob byl v dané věci spolehlivě objasněn účel, pro který stěžovatel požadoval poskytnutí informací – vyšlo najevo, že stěžovatel nepodal uvedenou žádost, aby informace o platech a odměnách využil k veřejné diskusi jako novinář, ale aby jako

pokračování

novinář vedl podle reakcí krajů diskusi o tom, zda povinné subjekty respektují judikaturu soudů.

[18] Osoby zúčastněné na řízení ve svém vyjádření uvedly, že se stěžovatel dovolává obecné precedenční závaznosti konkrétního rozsudku velkého senátu ESLP, avšak jeho závěry nemohou být zohledněny ve stěžovatelem požadované míře, neboť věc *Magyar Helsinki Bizottság* se týkala zcela jiných informací, než které jsou relevantní v aktuálním sporu – údajů o osobách maďarských advokátů, navíc pouze v rozsahu jejich jména a informace o tom, kolikrát byli ustanoveni v trestních věcech. Stěžovatel zcela opomíjí podstatu nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, která nespočívá ani tak v precizaci kritérií, jež Ústavní soud formuloval jako podmínku pro přístup k informacím o platových poměrech úředních osob, nýbrž v konstatování zřejmé skutečnosti, že i soukromí osob dotčených žádostí o informace podléhá ústavní ochraně. Stěžovatel neuvádí žádné argumenty ve prospěch toho, že by požadované informace měly být poskytnuty. Právo na tyto informace konstruuje jako nepodmíněné a nezpochybnitelné, ačkoliv Ústavní soud vysvětlil, že tomu tak bez dalšího být nemůže v případech, kdy jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromí.

[19] Pokud jde o splnění kritérií požadovaných Ústavním soudem, uvedly osoby zúčastněné na řízení, že stěžovatel nikdy v řízení netvrdil, že by o požadované informace žádal v souvislosti s výkonem své novinářské profese. Stěžovateli navíc nešlo o samotné údaje o platech, ale pouze o to, zda a jak povinný subjekt plní informační povinnost po vydání rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62. Osoby zúčastněné na řízení rovněž poukazují na to, že poskytnuté údaje by byly zpřístupněny široké veřejnosti nezbytným postupem podle § 5 odst. 3 InfZ. Osoby zúčastněné na řízení pochybují o tom, že by pouhé přihlášení se k novinářské profesi či odkaz na etický kodex média, v němž žadatel publikuje, představovalo dostatečné naplnění kritéria společenského hlídače. Osoby zúčastněné na řízení připouštějí, že je věcí veřejného zájmu informovat veřejnost o tom, zda jsou plněna rozhodnutí orgánů veřejné moci. K tomu měl však stěžovatel informací dostatek, neboť z postupu povinného subjektu bylo zřejmé, že se odmítl bez dalšího podřítit právnímu názoru Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel neuvádí, že by v této souvislosti, počínaje rokem 2014, vyvolal na toto téma veřejnou diskusi. Jak sám správně uvádí, správní řízení není koncentrováno; mohl tedy kdykoliv v průběhu svých opakovaných odvolání doplnit či upřesnit informace o probíhající veřejné diskusi vyvolané jím publikovanými informacemi. Osoby zúčastněné na řízení upozorňují, že ESLP ve výše zmiňovaném rozsudku požaduje zohlednit, zda novinář vyžaduje informace v dobré víře a s cílem poskytnout veřejnosti v souladu s pravidly profesní etiky přesné a spolehlivé informace. Osobám zúčastněným na řízení není známo, že by stěžovatel kdykoliv v minulosti informoval veřejnost o tom, že i dotčené osoby v pozici úředních osob mají právo na ochranu soukromí. Naopak, i z jeho kasační stížnosti je patrné, že tento fakt nebere v potaz.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou

osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[21] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[22] Nejvyšší správní soud nejprve považoval za nezbytné vyjádřit se k postupu žalovaného v rámci správního řízení, a to i přesto, že proti němu zcela logicky nesměřovala žádná z kasačních námitek, neboť tento postup byl rozhodný především pro závěr krajského soudu o přípustnosti podané žaloby. Postup žalovaného, který opakovaně a zcela záměrně odmítal poskytnout požadované informace nejen v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která sice následně byla korigována judikaturou Ústavního soudu, nicméně v době rozhodování žalovaného se jednalo o konzistentní (rozšířeným senátem sjednocenou) a nezpochybněnou soudní praxi, nýbrž i v (opakovaně v rozhodnutích žalovaného explicitně přiznaném!) rozporu se závazným právním názorem odvolacího správního orgánu, je v podmínkách demokratického právního státu zcela nepřijatelný. Žalovaný uvedeným postupem opakovaně porušil nejen § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle něhož je správní orgán vázán právním názorem, který odvolací správní orgán vyslovil ve svém zrušujícím rozhodnutí, ale rovněž obecnou zásadu subordinační platnou v rámci struktury orgánů veřejné správy. Svým postupem žalovaný zcela popřel účel zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť efektivně znemožnil řádné posouzení žádosti o poskytnutí informace. Takový postup správního orgánu nabourává důvěru veřejnosti v orgány veřejné moci a v řádné fungování veřejné moci jako takové. Nerespektování závazného názoru nadřízeného správního orgánu nelze omluvit ani tím, že správní orgán prvního stupně „hájl procesní práva“ osob zúčastněných nařízení.

[23] Vrcholem tohoto zcela otevřeně obstrukčního jednání a zvláště žalovaného jakožto správního orgánu prvního stupně je skutečnost, že mj. žalobou napadené rozhodnutí vydal jménem žalovaného Ing. Milan Zemaník, ředitel Krajského úřadu Ústeckého kraje [byť je pod jeho jménem uvedeno „(podepsáno elektronicky)“, přičemž fyzický podpis připojila v jeho zastoupení jiná osoba], který je zároveň jednou z dotčených osob, neboť rovněž údaje o jeho platu a odměnách stěžovatel žádá, a tedy v dané věci Ing. Zemaník zároveň figuruje jakožto jeden z účastníků správního řízení, resp. jedna z osob zúčastněných na soudním řízení správním. Jedná se o zcela flagrantní případ podjatosti úřední osoby, která měla být dle § 14 odst. 1 správního řádu z jakéhokoli podílení se na výkonu pravomoci žalovaného v této věci samozřejmě od počátku vyloučena.

[24] Pokud jde o vlastní námítky stěžovatele, Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval jeho argumentací spočívající v nesprávné aplikaci rozsudku velkého senátu ESLP ve věci *Magyar Helsinki Bizottság* a nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, krajským soudem.

[25] V první řadě je třeba uvést, že v případě, jímž se zabýval velký senát ESLP, šlo o poskytnutí informací o způsobu výběru veřejných obhájců maďarskou policií, přičemž žadatelem byl maďarský Helsinský výbor (*Magyar Helsinki Bizottság*), nevládní organizace účastníci se evropského výzkumného projektu k transparentnosti jmenování veřejných

pokračování

obhájců. Poskytnutí informací bylo odmítnuto s odůvodněním, že obsahují osobní údaje (jména veřejných obhájců), která podle zákona nejsou určena ke zveřejnění. Velký senát ESLP se ve svém rozsudku zabýval především otázkou, v jakém rozsahu je právo na informace chráněno čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Úmluva totiž chrání právo na informace toliko v rámci ochrany svobody projevu. Velký senát proto v uvedeném rozsudku formuloval kritéria pro posouzení toho, zda je v konkrétním případě právo na informace využíváno jako nástroj pro realizaci svobody projevu. Dospěl přitom k závěru, že je třeba posoudit (i) účel žádosti o informace, (ii) povahu vyžadované informace, (iii) postavení stěžovatele, a (iv) zda je informace bez dalšího „přichystaná a dostupná“.

[26] Ústavní soud se v nálezu 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, zabýval ústavností poskytnutí informací o platech vedoucích zaměstnanců statutárního města Zlín na základě § 8b InfZ. Pokud jde o uplatnění uvedeného ustanovení na platy zaměstnanců, judikoval Ústavní soud následující: *„Ústavní soud v projednávaném případě neshledává problém ve výkladu pojmů obsažených v ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, jako např. ‚veřejné prostředky‘ či ‚příjemce veřejných prostředků‘. Dané ustanovení je natolik obecné, že nevylučuje, aby za veřejné prostředky byly považovány i finanční prostředky určené na výplatu odměn za práci zaměstnanců povinných subjektů.“*

[27] Následně se Ústavní soud zabýval posouzením ústavní konformity samotného § 8b InfZ a dospěl k následujícím závěrům:

„Těžiště problému spočívá v posouzení, zda při poskytování informací podle ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím musejí povinné osoby brát ohledy na skutečnost, že některé z jimi poskytovaných informací jsou soukromé, a tudíž chráněné relevantními články Listiny a Úmluvy, a zda proto povinné osoby musejí přihlídnout i k ústavně chráněnému základnímu právu dotčených zaměstnanců na ochranu soukromí.“

Z výše již uvedené judikatury a právní úpravy je nepochybné, že při jakémkoliv zveřejňování osobních dat je vždy třeba zvažovat i právo na ochranu soukromí dotčených osob. Takovému postupu znění § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím nikterak nebrání.

Ústavní soud je tudíž toho názoru, že ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím je ústavně konformně vyložitelné a aplikovatelné tak, aby zajistilo spravedlivou rovnováhu mezi dodržováním základního práva na svobodu projevu, v jeho rámci pak práva na informace ve veřejném zájmu, na straně jedné a dodržováním práva na soukromí na straně druhé.“

[28] Pokud jde o posouzení konkrétních případů, uvedl Ústavní soud následující:

„Článek 10 Úmluvy zaručuje právo na svobodu projevu a v jeho rámci právo na přístup k informacím ve veřejném zájmu. Toto právo není absolutní, ale je omezené, resp. podmíněné nezbytností těchto informací pro výkon svobody projevu, zahrnující právo přijímat a rozšiřovat informace.“

Povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;*
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;*
- c) žadatel o informaci plní úkoly či posláním dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“;*
- d) informace existuje a je dostupná.*

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

Článek 17 odst. 1 Listiny zaručuje (obdobně jako článek 10 odst. 1 Úmluvy) právo na přístup k informacím. Ustanovení článku 17 odst. 5 Listiny zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy poskytovat informace o své činnosti „přiměřeným způsobem“ s tím, že podmínky a provedení tohoto závazku, resp. jemu odpovídajícího práva, stanoví zákon. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu.

Požadavek „přiměřenosti“ je nutno dle přesvědčení Ústavního soudu vykládat ve světle výše uvedeného testu, uplatňovaného ESLP při aplikaci článku 10 Úmluvy ve vztahu k poskytování informací ve veřejném zájmu“

[29] Z uvedeného je zřejmé, že ani velký senát ESLP, ani Ústavní soud nedospěly v citovaných rozhodnutích k závěru, že by právo na informace mělo vždy převážet nad právem na ochranu soukromí, resp. osobních údajů, naopak v bodě 130 citovaného nálezu Ústavní soud potvrdil svůj ustálený názor, že „všechna základní práva jsou rovnocenná“. Z uvedených rozhodnutí vyplývá, že je v prvé řadě třeba posoudit, zda je v konkrétním případě právo na informace využíváno jako nástroj pro realizaci svobody projevu, resp. zda je uplatňováno ve veřejném zájmu. Ani právo na informace ve veřejném zájmu však není absolutní; pokud tedy jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, je třeba mezi těmito právy zajistit spravedlivou rovnováhu. Před poskytnutím informací o platu a odměnách osoby placené z veřejných prostředků vyžádaných žadatelem na základě § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, je tedy nezbytné provést test proporcionality a v jeho rámci posoudit zejména, zda poskytnutí informací je klíčové pro výkon práva žadatele na svobodu projevu. Především je třeba zkoumat, zda a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, b) informace samotná se týká veřejného zájmu, c) žadatel o informaci plní úkoly či posláním dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“, d) informace existuje a je dostupná (srov. též rovněž zmiňovaný náleze Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16).

pokračování

[30] Nejvyšší správní se tedy zabýval otázkou, zda žalovaný řádně posoudil výše uvedená kritéria. Je třeba zdůraznit, že nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, byl vyhlášen až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí v průběhu řízení o žalobě. Obdobnou situací se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 29. 9. 2020, č. j. 4 As 91/2020 – 45, publ. pod č. 4094/2020 Sb. NSS: „*Stěžovatel v podání ze dne 15. 9. 2017, které učinil ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, uvedl, že o zaslání peněžních deníků poslaneckých klubů žádá pro účely své diplomové práce, která je zaměřena na poslanecké kluby a jejich hospodaření s příspěvky poskytnutými z rozpočtu Poslanecké sněmovny, což považuje za zásadní aspekt jejich činnosti. V tomto podání ani v dalším průběhu řízení před správními orgány netvrdil, že jeho diplomová práce má vyvolat diskusi o způsobu nakládání poslaneckých klubů s veřejnými prostředky a přispět ke kontrole hospodaření frakcí zastoupených v Poslanecké sněmovně. Nicméně platový nálezy byl vyhlášen až dne 1. 11. 2017, tedy po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (22. 9. 2017) a rozhodnutí o odvolání (26. 10. 2017), takže stěžovatel se s ním nemohl včas seznámit a ve správním řízení argumentovat splněním všech v něm vymezených podmínek pro poskytnutí požadované informace. Nelze proto stěžovateli vytýkat, že v řízení před správními orgány blíže netvrdil ani dostatečně nedoložil svůj záměr přispět požadovanou informací do diskuse o věci veřejného zájmu, jak učinil městský soud. Naopak postačilo, když tuto skutečnost tvrdil a prokazoval až v žalobě, ve které měl poprvé reálnou možnost na nálezy reagovat.*“ I v nyní posuzovaném případě jsou tedy pro posouzení přiměřenosti poskytnutí požadovaných informací relevantní nejen tvrzení, která stěžovatel uvedl v samotné žádosti o informace, nýbrž i další skutečnosti, které tvrdil později v průběhu správního řízení a v řízení před krajským soudem.

[31] Nelze se ztotožnit se závěrem krajského soudu, podle něhož žalovaný v napadeném rozhodnutí provedl test proporcionality odpovídající požadavkům formulovaným ve výše uvedených nálezech Ústavního soudu. V prvé řadě je třeba upozornit, že žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že požadované informace vůbec nespádají pod pojem „veřejné prostředky“ ve smyslu § 8b InfZ a tedy je nelze na základě tohoto ustanovení poskytnout. Tento závěr je přitom zcela zjevně v rozporu s nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, který naopak vychází z toho, že uvedené ustanovení je natolik obecné, že nevylučuje, aby za veřejné prostředky byly považovány i finanční prostředky určené na výplatu odměn za práci osob placených z veřejných prostředků spravovaných povinnými subjekty.

[32] Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí provedl test proporcionality, šlo však o klasický tříkrokový test formulovaný v nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 10. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96, v němž žalovaný neposuzoval specifická kritéria formulovaná až v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, pro daný účel. Ani běžný test proporcionality však žalovaný neprovedl správně, neboť k primárnímu účelu žádosti, který stěžovatel uvedl již ve svém podání ze dne 12. 1. 2015, které žalovaný vyhodnotil jako odvolání a podle něhož cílem jeho žádosti je otestovat, nakolik jsou povinné subjekty ochotny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu, se žalovaný v rámci testu proporcionality vyjádřil pouze v jediném krátkém odstavci, v němž uvádí, že z průběhu správního řízení je zřejmé, že stěžovateli nejde o to, aby získal přehled o činnosti žalovaného, nýbrž o test postupu žalovaného, nejde tedy o legitimní využití práva na informace, nýbrž o jejich shromažďování pro pouhou zálibu stěžovatele. Žalovaný si

přítom v testu proporcionality odporuje, když na jedné straně vychází z premisy, že cílem žádosti stěžovatele je kontrola poskytování finančního plnění žalovaným, na druhé straně konstatuje, že tomu tak ve skutečnosti není. Uvedený závěr žalovaného je navíc věcně nesprávný, neboť ověření toho, zda se povinné subjekty řídí judikaturou správních soudů, samozřejmě je věcí veřejného zájmu, neboť pokud by tak povinné subjekty v daném ohledu, obdobně jako žalovaný, nečinily a neposkytovaly informace o platech a odměnách osob hrazených z veřejných prostředků, nebyla by možná ani veřejná debata o těchto výdajích, resp. veřejná kontrola jejich vynakládání. Oba účely tedy spolu úzce souvisí a lze říci, že jeden podmiňuje druhý.

[33] Lze tedy shrnout, že žalovaným provedený test proporcionality nejenže nesplňuje požadavky formulované v nálezů Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, ale navíc byl proveden nesprávně. Již sama skutečnost, že žalovaný odmítl poskytnout požadované informace, aniž by provedl test odpovídající požadavkům uvedeného nálezů Ústavního soudu, by přitom představovala důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2018, č. j. 2 As 313/2017 – 56, na který ve svém rozsudku odkázal již krajský soud).

[34] K otázce naplnění podmínek vymezených v nálezů Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, se v posuzované věci vyjádřil rovněž krajský soud, který dospěl k závěru, že nebyly naplněny požadavky formulované Ústavním soudem pod písmeny a), b) a c). Ani závěry krajského soudu však nejsou v tomto směru správné.

[35] Nejvyšší správní soud se v zájmu logické návaznosti odůvodnění tohoto rozsudku nejprve zabýval naplněním podmínky formulované Ústavním soudem pod písmenem c), tedy otázkou, zda žadatel plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „*společenského hlídacího psa*“. Tato podmínka je v případě stěžovatele splněna, neboť je novinář, přičemž o informace žádal v rámci výkonu své profese. Stěžovatel v samotné žádosti sice výslovně neuvedl, že je novinář (jedinou indicií mohla být v tomto směru skutečnost, že jako svůj kontakt uvedl pracovní e-mailovou adresu s doménou „*@economia.cz*“, která obsahuje název dobře známého mediálního domu), nicméně žalovanému byla tato skutečnost zjevně známa přinejmenším již v době vydání druhého rozhodnutí v řadě (rozhodnutí ze dne 7. 1. 2015, č. j. 80/KH/2014, JID: 2486/2015/KUUK), neboť tímto rozhodnutím odmítl poskytnutí požadovaných informací s odůvodněním, že žádost stěžovatele představuje zneužití práva; vyšel přitom ze závěru, že stěžovatel již v minulosti poskytnuté informace „zneužil“, když je zveřejnil v článku publikovaném v Hospodářských novinách dne 24. 11. 2014, nazvaném „*Ne, neřekneme. Úřady dál tají platy úředníků, navzdory rozhodnutí soudu*“. Žalovanému tedy byla v době vydání napadeného rozhodnutí evidentně známa nejen skutečnost, že stěžovatel je novinářem, ale rovněž to, že již publikoval (byť až po podání žádosti) článek, v němž se zabývá problematikou dodržování judikatury týkající se poskytování informací o platech úředníků. Za takové situace se závěr o tom, že stěžovatel podal žádost o informace jako soukromá osoba bez návaznosti na výkon své profese pouze v úmyslu shromážďovat informace pro svou vlastní zálibu, jeví jako zcela neudržitelný. Naopak z uvedených skutečností vyplývá, že stěžovatel podal žádost o informace z pozice novináře, zjevně tedy plnil roli „*společenského hlídacího psa*“ a právě tato skutečnost se žalovanému zjevně „nehodila“, takže ji zcela neprávem označil za zneužití práva na informace.

pokračování

[36] Při hodnocení splnění požadavku formulovaného v nálezu Ústavního soudu pod písmenem b), tedy že se samotná požadovaná informace týká veřejného zájmu, je třeba skutečně posuzovat povahu požadované informace jako takové, nikoliv osobu žadatele, která je posuzována v rámci kritéria c), či důvody žádosti, které jsou posuzovány v rámci kritéria a). I v případě informací o platech zaměstnanců orgánů veřejné moci si nepochybně lze představit situace, kdy tato podmínka nebude naplněna – např. informace o platech zaměstnanců, kteří se vůbec nepodílí na výkonu veřejné moci, přičemž nejsou pochybnosti o přiměřenosti jim poskytovaných plnění. O takový případ však v posuzované věci nešlo, neboť stěžovatel naopak požadoval informace o platech úředníků ve vedoucích pozicích, tedy osob, u nichž je s ohledem na jejich podíl na výkonu veřejné moci evidentní zájem na transparentnosti jejich odměňování a na kontrole tohoto odměňování ze strany veřejnosti. Kontrolu ze strany veřejnosti nelze v tomto směru nahradit vnitřními kontrolními mechanismy veřejné správy, jak naznačuje žalovaný (k významu kontroly orgánů veřejné moci ze strany veřejnosti se Nejvyšší správní soud v tomto kontextu podrobně vyjádřil v opakovaně zmiňovaném rozsudku rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, jehož některé závěry sice zmiňovaný nález Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, skutečně revidoval, zájem na veřejné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky vynakládanými na platy a odměny uvedených osob však nebyl tímto nálezem zpochybněn). Nelze tedy než uzavřít, že pokud krajský soud stěžovateli vytýkal, že v žádosti neuvedl, kterého veřejného zájmu se měly požadované informace týkat, respektive, že se přímo netýkaly zájmu na kontrole činnosti žalovaného, přistoupil k posouzení uvedeného požadavku zcela nesprávně.

[37] Pokud jde o naplnění podmínky stanovené v citovaném nálezu Ústavního soudu pod písmenem a), tedy že účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, krajský soud uvedl, že žalovaný připustil, že účelem žádosti bylo pouze testování toho, nakolik jsou správní orgány ochotny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu; z žádosti nevyplývalo a stěžovatel netvrdil, že by jejím účelem bylo přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu. Ani s tímto závěrem krajského soudu se však nelze ztotožnit. Nepochybně je veřejným zájmem, aby správní orgány respektovaly judikaturu správních soudů, zvláště pak za podmínky, kdy, pouze toto respektování, jak již bylo konstatováno, může v daném případě vyvolat veřejnou diskusi o tom, zda jsou veřejné prostředky na platy a odměny úředních osob vynakládány racionálně. Pokud tedy stěžovatel jakožto novinář, který již publikoval článek na téma dodržování judikatury týkající se poskytování informací o platech úředníků, v průběhu správního řízení opakovaně uváděl, že žádost podal s cílem provést test toho, nakolik jsou povinné subjekty ochotny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu, je z těchto okolností patrné, že jeho záměrem bylo přispět k diskusi o věci veřejného zájmu. Ze skutečnosti, že stěžovatel kromě výše uvedeného rovněž v podání ze dne 12. 1. 2015 zmínil, že nelze předjímat, jak se získanými informacemi naloží, nelze dovozovat, že žádost podal samoučelně či z pouhé záliby ve shromažďování informací. Ačkoliv byl stěžovatel při podání žádosti, jak již bylo výše uvedeno, primárně veden snahou přispět k diskusi o dodržování judikatury týkající se poskytování informací o platech úředníků, nelze mu samozřejmě bránit v tom, aby případně získané informace využil rovněž k diskusi o informacích o platech a odměnách těchto osob, která je rovněž ve veřejném zájmu. V tomto směru lze dodat, že ani zveřejnění informací o platech konkrétních osob nelze obecně považovat za zneužití práva na informace, neboť účelem práva na přístup k informacím je právě jejich sdílení, pokud již tedy jsou splněny podmínky pro poskytnutí

informací, nelze jejich další šíření považovat za zneužití práva. O zneužití práva by se mohlo jednat toliko v případech, kdy by ke zveřejnění informací došlo ve zlé víře s úmyslem poškodit dotčené osoby, popřípadě povinný subjekt, v posuzovaném případě však nic takovému jednání stěžovatele nenasvědčuje.

[38] Konečně o tom, že informace existuje a je dostupná, a tedy je naplněna podmínka poskytnutí informace formulovaná v citovaném nálezu Ústavního soudu pod písmenem d), nebylo v posuzované věci sporu.

[39] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že skutečnost, že § 5 odst. 3 InfZ spojuje s poskytnutím informace rovněž povinnost poskytnuté informace zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, nemůže mít vliv na posouzení přiměřenosti poskytnutí požadované informace, neboť se jedná o důsledek poskytnutí informace vyplývající bez dalšího přímo ze zákona.

IV.

Závěr a náklady řízení

[40] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu.

[41] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než rozhodnutí žalovaného zrušit. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[42] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně zruší i rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz § 110 odst. 3 větu druhou s. ř. s.).

[43] Stěžovatel byl ve věci úspěšný, dle § 60 odst. 1 s. ř. s. má tedy vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů, které v řízení o žalobě i o kasační stížnosti důvodně vynaložil.

[44] Stěžovatel v řízení před krajským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, v řízení před kasačním soudem ve výši 5 000 Kč.

[45] Stěžovatel dále vynaložil náklady na své zastoupení. V řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen advokátem JUDr. Tomášem Hlaváčkem, proto mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách

pokračování

advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[46] Náklady stěžovatele na zastoupení v řízení o žalobě spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 3 x 3 100 Kč za tři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a účast na jednání krajského soudu [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 3 x 300 Kč za tři úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před krajským soudem činí 10 200 Kč.

[47] Dále stěžovateli přísluší vůči žalovanému náhrada nákladů na zastoupení v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem, které spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 3 100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem tak činí 3 400 Kč.

[48] Celkem tedy přísluší stěžovateli vůči žalovanému náhrada nákladů zastoupení ve výši 13 600 Kč, zvýšená vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, o částku 2 856 Kč, celkem tedy 16 456 Kč. Společně s náhradou zaplacených soudních poplatků tedy náhrada nákladů stěžovatele činí 24 456 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud žalovanému přiměřenou lhůtu.

[49] V souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřiznal osobám zúčastněným na řízení náhradu jeho nákladů, neboť jim v řízení před krajským soudem ani v řízení před Nejvyšším správním soudem nebyla uložena žádná povinnost, s jejímž plněním by jim náklady vznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. března 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu